

# Memo

**Datum** : 15 september 2017

**Aan** : AB Regio

**Van** : Kopgroep gaswinning

**Onderwerp** : Bestuurlijk overleg minister Kamp 20 september 2017 ijkmoment

---

## VERSTERKINGSOPERATIE LOOPT NIET

Afgelopen donderdag 14 september heeft de NCG de stuurgroep geïnformeerd over de vertraging en problemen in de versterkingsoperatie. In AB regio van afgelopen woensdag 13 september hebben bestuurders hun eigen ervaringen in de versterkingsoperatie met elkaar gewisseld.

De minister komt op 20 september naar Groningen om over zijn besluiten rondom het ijkmoment te praten. Om de veiligheid in Groningen te vergroten kan aan 2 knoppen worden gedraaid (versterking én verlaging winning). Nu de versterkingsoperatie niet van de grond lijkt te komen resteert er nog één knop en dat is verlaging van de winning. Als regio hebben we al menig keer om een afbouwplan voor de winning gevraagd, maar die is er nog niet en nu loopt er wederom een procedure bij de Raad van State en moeten we de plannen van een nieuw kabinet afwachten.

De aanpak van de minister om nu alleen over het ijkmoment te komen praten is te fragmentarisch en doet geen recht aan de problemen bij de versterking. Bij de versterking loopt de regio aan tegen:

1. versterkingsplannen vertragen, projecten worden stilgelegd
2. afspraken met gemeenten worden niet nagekomen
3. aantal inspecties (5000 per jaar) wordt niet gehaald,
4. inspectierapporten vertonen geen eenduidige lijn,
5. reeds aangepakte woningen worden niet goed afgeleverd,
6. koppelkansen worden niet benut
7. levensloopbestendigheid komt niet uit de verf
8. gesteggel over betalen van meerkosten,
9. huurders en corporaties komen er niet uit
10. positie van woningeigenaren versus huurders niet binnen normale verhoudingen
11. 'Heft in eigen hand' duurt te lang
12. twee kapiteins op één schip (NAM/CVW en NCG/CVW)
13. er is veel meer aandacht voor het sociaal domein nodig dan verwacht.
14. Hoogbouw krijgt onvoldoende aandacht
15. Kortom: de planning van de versterking gaat op deze manier niet gehaald worden, leidt niet tot een veiliger Groningen en leidt niet tot herstel van vertrouwen en het draagvlak voor de versterkingsoperatie komt in het geding.

### IJKMOMENT

- In de zomer hebben de colleges van B&W en GS, de Waterschappen en de Veiligheidsregio hun reactie op de analyse van de minister gegeven voor het ijkmoment.
- De hoofdlijnen van deze reacties waren:
  1. Er wordt door NAM met 25% onzekerheidsmarge rekening gehouden in de berekeningen voor bodemdaling. Dat is heel veel. Deze onzekerheid moet worden meegewogen in de hoogte de winning.
  2. Leveringszekerheid blijft een ongrijpbaar fenomeen. In mei 2017 komt GTS tot de slotsom dat in 50% van de afgelopen 31 jaar volstaan had kunnen worden met een winning van 21 mld m<sup>3</sup>. Waarom kon de winning dan in juni 2016 niet verder terug dan 24 mld m<sup>3</sup>? Leveringszekerheid moet transparant en uitlegbaar zijn.
  3. SodM heeft nog kanttekeningen bij het meet- en regelprotocol. Wat gaat de minister hier mee doen?
  4. SodM stelt zich de vraag in hoeverre de wetenschap op korte termijn in staat is om bij te dragen aan beheersing van de risico's in het Groningenveld. Ook bij vlakke winning hebben we nog aardbevingen. Hoe weegt de minister dit mee?
  5. Over de versterking zegt de minister in zijn wijzigingsbesluit dat de versterkingsopgave nog niet zo ver is gevorderd dat aangenomen mag worden dat gedurende de looptijd van het instemmingsbesluit aan de veiligheidsnormen wordt voldaan. Ook dit moet door de minister worden meegewogen.

### VERMOEDELIJKE REACTIE MINISTER

Naar verwachting komt de minister op 20 september aan de regio vertellen dat hij zijn analyse voor het ijkmoment handhaaft en de winning niet verder naar beneden zal brengen dan 21,6 mld m<sup>3</sup> (die op 1 oktober 2017 ingaat).

Zijn mogelijke motivatie hierbij kan zijn:

- a. Winning gaat per 1 oktober 2017 al verder naar beneden naar 21,6 mld m<sup>3</sup>. Dit is gebeurd naar aanleiding van rapport SodM over gebied Loppersum. Hiermee is de minister vooruit gelopen op het advies van SodM om al met 10% te verlagen en heeft daarmee geanticipeerd op het overschrijden van de siganaalwaarden zoals onlangs is gebeurd . Effecten hiervan moeten afgewacht worden.
- b. Verdere verlaging is nu niet mogelijk omdat de beroepsprocedure bij de Raad van State loopt ('het is nog onder de rechter').
- c. Het kabinet is demissionair en gewacht wordt op het nieuwe regeerakkoord.

**ONZE INBRENG VANUIT DE REGIO**

- Het moet niet zo zijn dat bij het ijkmoment alleen de rapporten genoemd in het instemmingsbesluit worden getoetst, maar de minister moet alle lopende ontwikkelingen bij het ijkmoment betrekken. Niet fragmentarisch aanpakken.
- Door de recente bevingen in Tjuchem en Appingedam zijn de signaalwaarden van het meet- en regelprotocol reeds overschreden. Daarmee is de noodzaak de winning met 10% te verlagen onderstreept. Echter adviseerde SodM "verlaag de productie vanaf het huidige niveau van 24 mld m<sup>3</sup> per jaar, zo nodig in stappen; Eerste reductiestap 10% tov huidige productieniveau" Nu de signaalwaarden overschreden zijn past een weging van de minister op de te ondernemen stappen in productieverlaging. Deze horen wij niet in het ijkmoment!!
- De versterkingsoperatie komt slecht van de grond. Zie voor de punten waartegen we aan lopen de lijst van 15 punten aan het begin van deze annotatie.

**ONZE CONCLUSIE en OPROEP AAN DE MINISTER**

- De dreiging uit de ondergrond is nog niet onder controle en de versterking van de gebouwen hierop gaat niet snel genoeg
- Dit vormt een veiligheidsrisico voor Groningen
- Winning en versterking zijn de twee knoppen waaraan gedraaid kan worden om veiligheid in Groningen terug te brengen
- Als de versterking niet snel genoeg gaat blijft alleen verlaging van de winning over!
- Als regio hebben wij steeds aangedrongen op een dalende lijn in de gaswinning. Deze zien wij nu nog steeds niet terwijl hier nu toch voldoende aanleiding voor is
- Wij willen een afbouwplan voor de gaswinning zien!